

Специални мисии Същност.

За изпълнение на **конкретни задачи** държавите могат да изпращат временни специални мисии. Необходимо е съгласието на държавата, в която те се изпращат. Задачата също се определя по взаимно съгласие.

Специална мисия е мисия, имаща временен представителен характер, която се изпраща от една държава в друга за разглеждане с нея на определени въпроси или за изпълнение на определена задача.

Делегациите, които участват в двустранни преговори и в международни конференции, са временни задгранични органи за външни отношения на даден субект на международното право.

Специалната мисия се оглавява от ръководител на делегацията. Пълномощното му се издава с подписа на *държавния глава, на ръководителя на правителството или на министъра на външните работи*. В състава на делегацията влизат нейните членове, съветниците и експертите. Може да влизат и членове на постоянно дипломатическо представителство на изпращащата държава.

Функциите на делегацията са определени от предмета и целите на конференцията или на преговорите, от пълномощното на делегацията и получените от нея инструкции. Сферата на дейност на специалната мисия се определя по съгласие на изпращащата и на приемащата държава.

Една държава може да изпрати специална мисия в две или повече държави. всяка от тези държави може да откаже да приеме такава мисия.

Не е нужно държавите да имат дипломатически отношения за да изпращат или приемат специална мисия. С други думи непризнаването между изпращащата и приемащата

държава не е пречка за това.

2. Видове специални мисии.

Такива могат да са **визитите на държавни глави**, ръководители на правителства и на ведомства на външните работи. В този случай се изпълняват определени дипломатически функции, които са ограничени от предмета на преговорите.

Делегациите с политически характер се изпращат за водене на преговори и за сключване на международни договори.

Търговските делегации обикновено имат за цел сключване на междуправителствени търговски спогодби. Те притежават дипломатически статус.

Появи се и нова форма на международни отношения: делегации за преговори и конференции със специален характер, например по въпросите на здравеопазването, ветеринарното дело, транспорта, пощенските съобщения, далекосъобщенията, водоснабдяването и т.н. Тези делегации се състоят обикновено от специалисти в съответната област. Пълномощията и функциите на такива делегации често са ограничени от рамките на преговорите. Често пъти те не се смятат за органи с дипломатически характер в пълния смисъл на думата. Но ако се поставя въпрос за сключване на специален международен договор и делегациите се снабдяват със съответни пълномощни.

Друг вид спец.мисия - представителите на държавите в международни комисии. Ръководителите и членовете им се разглеждат обикновено като дипломати. Представителите на държави или държавните глави със специална мисия, действат като особен временен орган за външни отношения.

Наблюдателите, изпращани от една държава в друга, за да присъстват например на преговори или на международни конференции са често срещан вид специални мисии. На тях също се предоставят дипломатически привилегии и имунитети. Днес широко се

използва институтът на специалните лични представители, изпращани от държавни глави и ръководители на правителства за предаване на лични послания, както и за преговори с държавния глава или с ръководителя на правителството.

Към специалните мисии понякога отнасят т.нар. тайни емисари. Практиката познава няколко вида тайни емисари

а) предавач на послание;

б) дипломат, който тайно преговаря или сключва таен международен договор

в) таен наблюдател

Особен вид специална мисия са т.нар. посланици с широки пълномощия.

Специални мисии могат да се изпращат в чужди държави за участие в различни церемонии.

По такъв начин съвременните международни отношения познават различни видове специални мисии.

3. Състав на специалната мисия. Като правило членовете на дипломатическия персонал на специалната мисия са граждани на изпращащата държава.

4. Функции на специалната мисия. Функциите на специалната мисия започват от момента на установяване от нея на контакт с министерството на външните работи или с друг орган на приемащата държава, за който е постигнато съгласие между двете държави.

Местопребиваването на специалната мисия се установява по съгласие между заинтересуваните държави. Когато такова няма, мисията се разполага в населеното място, където е МВНР на приемащата

Тя може да има и няколко местопребивавания, от които едно трябва да се счита за главно.

Специалната мисия може да действа върху територията на трета държава само с нейното изрично съгласие.

Старшинството на специалните мисии при липсата на определено споразумение се определя по азбучен ред на наименованията на държавите, установен от протокола на приемащата държава.

Специалната мисия прекратява своите функции, по съгласие между заинтересуваните държави, след изпълнение на задачите, с изтичане на срока и др. Скъсването на дипломатическите или на консулските отношения само по себе си не води до прекратяване на дейността на специалните мисии. Приемащата държава може по всяко време, без да е длъжна да мотивира своето решение, да обяви, че ръководителят на мисията или неин член и *persona non grata* (нежелано лице).